

masaladem

nikasalademan sa, u namakay nanum nikalubuc masaatiladan.
matineng kita, namaka i sasa nu lala' sa, mupawpaw taydaen i tapukuan sa,
makaala tu cacay a bataan nu matatungduhay nu cilademan. micapiay nu
sasaay. talakaw ku nikaakuti', u hahanhanan sa, kibetul kibetul, tapabaw
tapabaw u hahanhanan sa, cu'det cu'det. u hahanhanan sa adiding adiding. u
zuma sa, nu sauwacay atu nu bayuway a nanum, pasulala' atu nu aadupan
mulangaway. nikaidawan a lesing. malalahud mupawpaw taydaan i
tapukuwan malananum satu. mahini ina tisitisi sananay a udad atu
malakuliyay a nikaatilad sa, yadah yadah sikaadih nu mata nu tademaw a
ngatu. u ladem han ku mahidaay.

macilal ku demiad, i tapukuay a ladem azih han nu mita, mahiza
munabaway i sauwac malikit i nanum. salengacay besubesian mahiza u
kupa azihan kaahemaw, u ladem makaazih kita.

caay katiyung, caay kazakep ciniza, malecad u sapahanhan nu bali,
masakiket ku ladem malalid sa masumad limadlimad sa masaungay. u
ladem nu yadahay telatela' a nanum atu masaupuay a saadidiay a kuli.

u macilalay a demiad, u likat nu cilal sa makazih ku yadahay a adidiay
a kuli, makay mata azih han nu tademaw ku ladem u salengacay a ladem, u
nanum atu kuli nu makayza i bayubayuan i talawadawan, i taku, i banawan
atu i lala'ay a nanum pacilal han akuti' akuti' tu malatahud, bahel sa
tapabaw i tapukuan mahiza minabaway tu.

u tahud nu nanum malitemuh tu cu'detay sa cu'det tu masumasumad tu
matilatila tu ku nanum atu kuli, haymaw sa masaupu yadah tu, sa azih han u
salengacay a ladem.

i labuan a nanum u telatela' atu kuli ahemaw sa manay minabaw i
tapukuan anu yadahay tu pisaupu tabaki tabaki tu ba'ket tu kibetul tu,
maibukibuk tu caay kamabesul nu cilal sa.

malaabuabuan atu lumeni'ay a kulit a masumaday tu ku demiad, nu
adidiay tila tila matabaki tu a telatela' a mudebu tu a maudad tu nu mahiniay
matineng tu katuuday makudem tu i tapuku ku ladem, sa i ayaw u maudad
tu a demiad.

雲的形成

雲是由水氣凝結而成的。從地面向上十幾公里這層大氣中，越靠近地面溫度越高，空氣也越稠密；越往高處，溫度越低，空氣也越稀薄。另一方面，江、河、湖、海的水面，以及土壤和動植物的水分，隨時蒸發到空氣中變成水氣，這些小水滴逐漸增多並達到人眼能辨認的程度時，就是雲了。

晴天，雲朵浮在天空中，白白膨膨的，看起來很像棉花糖一樣。我們看得見雲卻摸不到。雲的形狀會不斷地改變和移動。其實，雲是由很多小水滴和冰粒所形成的。

海洋、河川、湖泊和地面上的水受到了太陽的照射，溫度升高，變成了水蒸氣飄到天空中，水蒸氣在空中遇到冷空氣，冷卻變成水滴或者細小的冰粒聚集成成了雲朵，而水滴或冰粒在陽光照射下看起來就是白色的。

雲裡面的水滴和冰粒非常輕，可以漂浮在天空中。但當雲朵裡面的水滴太多、太濃密，陽光不能通過時，就會變成了灰黑色。這時候小水滴變成大水滴，就成了雨。烏雲密佈就是要下雨的前兆。